

UITTREKSEL UIT DE NOTULEN VAN DE GEMEENTERAAD

ZITTING VAN DE GEMEENTERAAD OP DINSDAG 20 APRIL 2021.

Aanwezig:	
burgemeester:	Liesbeth Verstreken
voorzitter:	Marcel De Vos
schepenen:	Danny Van de Velde, Marc De Cordt, Michaël Heyvaert, Koen Paredaens, Olivier Rul, Cindy Van Paesschen
gemeenteraadsleden:	Katrien Schryvers, Luc Kennis, Jos van Dongen, Roel Van Elsacker, Jos Vekemans, Rita Laureyssens, Jan De Prins, Paul Van Wesenbeeck, Kitty Busschodts, Wouter Bollansée, Jan Van Melkebeek, Tom Sleeuwaert, Karin Verbiest, Charlotte Vercruyssen, Elke Sels, Bert Claessens, Emery Frijters, Griet Decock, Lander Van Steen
algemeen directeur:	Kristof Janssens

Punt A.12: Goedkeuring van een beleidskader met het oog op burgerparticipatie bij omvangrijke projecten rond hernieuwbare energie.

Feiten, context en argumentatie

- Door het ondertekenen van het Burgemeesterconvenant en de goedkeuring van het Klimaatplan engageert de gemeente Zoersel zich om de CO₂ uitstoot met minimaal 40% te verminderen tegen 2030 (tegenover het referentiejaar 2012).
- Om deze doelstelling te behalen, moeten er naast het drastisch verlagen van de energievraag ook maatregelen genomen worden om de energie die we nodig hebben zo duurzaam mogelijk op te wekken via hernieuwbare energiebronnen.
- Binnen het verhaal van hernieuwbare energie is het belangrijk om burgers mee te krijgen. Vaak is het probleem dat mensen enkel de lasten ervaren bij omvangrijke projecten rond het opwekken van hernieuwbare energie, bij voorbeeld de bezorgdheid over de impact van windmolenprojecten op hun woonkwaliteit.
- Door voor de burgers niet alleen de nadelen (lasten), maar ook de voordelen (lusten) te koppelen aan projecten rond hernieuwbare energie kunnen we het maatschappelijk draagvlak verhogen.
- Via burgercoöperaties voor hernieuwbare energie en energie-efficiëntie, een zogenaamde 'REScoop' (Renewable Energy Sources cooperative), kunnen burgers naast de lasten ook de lusten ervaren van omvangrijke duurzame energie investeringen.
- Een burgercoöperatie erkend door REScoop maakt het mogelijk dat hernieuwbare energieopwekking in handen van de lokale bevolking blijft. Zo'n erkende burgercoöperatie werkt bovendien op basis van de 7 ICA-principes (International Coöperatieve Alliance). Door deze principes te hanteren kunnen de burgers als aandeelhouder mee hernieuwbare energie oogsten, mee inspraak hebben, mee bepalen naar wie, tegen welke prijs en wat er met de winst gebeurt.
- Lokale overheden kunnen een krachtig signaal geven via een gemeenteraadsbeslissing waarin voor de bouw van omvangrijke hernieuwbare energieprojecten, en zeker op publieke en semi-publieke plaatsen maar ook op private plaatsen gestreefd wordt naar 50% burgerparticipatie.
- Verschillende andere gemeenten (Eeklo, Laarne, Geraardsbergen, Kontich,...) gaven reeds dit signaal. Met dit besluit sluit de gemeente Zoersel zich daarbij aan.
- Als blijkt dat burgercoöperaties geen interesse vertonen, kan dit uiteraard niet de enige aanleiding zijn om het beoogde project niet te laten plaatsvinden.

Juridische gronden

- de Europese richtlijn 2018/2001 van het Europees parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen, in het bijzonder artikel 22 dat aangeeft dat bij de planning van de benodigde infrastructuur voor hernieuwbare energieproductie rekening moet worden gehouden met beleidsmaatregelen die verband houden met de deelname van diegenen die door de projecten worden geraakt, in het bijzonder de plaatselijke bevolking en dat de lidstaten deze richtlijn in werking moeten doen treden uiterlijk op 30 juni 2021

- het decreet lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 40 en 41
- ondertekening Burgemeestersconvenant op 27 september 2016, waarbij de gemeente Zoersel de doelstellingen van het Burgemeestersconvenant 2030 onderschrijft
- het gemeenteraadsbesluit over de goedkeuring van het ‘klimaatplan Zoersel 2030’ van 20 juni 2020

Financiële aspecten

De beslissing heeft geen rechtstreekse budgettaire weerslag

BESLUIT met 14 stemmen voor (meerderheid) en 13 stemmen tegen (oppositie):

Artikel 1:

De gemeenteraad bevestigt het belang van burgerparticipatie bij grootschalige hernieuwbare energieprojecten (zon, wind, water,...) om lokale natuurlijke rijkdom voor iedereen toegankelijk te maken en een draagvlak te creëren bij de plaatselijke bevolking. Daartoe ondersteunt de gemeente de rechtstreekse participatie via burgercoöperaties, die de ICA-principes respecteren, bij nieuwe hernieuwbare energieprojecten, tenzij het project uitsluitend productie voor eigen gebruik voorziet.

Artikel 2:

Op het grondgebied van de gemeente Zoersel streven we naar een rechtstreekse participatie van 50% burgerparticipatie via burgercoöperaties, die de ICA-principes respecteren, voor alle hernieuwbare energieprojecten die niet uitsluitend voor eigen energieverbruik worden opgericht.

Artikel 3:

Bij nieuwe energieprojecten op gronden eigendom van de gemeente worden in de aanbestedingsprocedure minstens 30% van de gunningspunten ingezet op het gunningscriterium ‘percentage aanbieden lokale financiële participatie’ en worden ook volgende kwantitatieve en kwalitatieve gunningscriteria opgenomen:

- opzetten van een informatie- en communicatiecampagne door de bouwheer of exploitant voor, tijdens en na het energieproject
- aanbieden van overige tegemoetkomingen door de bouwheer of exploitant, zoals het engagement of financieren van rationeel energiegebruik en/of hernieuwbare energieprojecten in de gemeente of de directe omgeving
- opgeven van twee referenties van gelijkaardige projecten, waarbij o.a. informatie, communicatie, en financiële participatie werden uitgewerkt en gerealiseerd.

Artikel 4:

Voor nieuwe hernieuwbare energieprojecten op gronden van semipublieke rechtspersonen – zoals gedefinieerd door de Vlaamse overheid in artikel 1.2, eerste lid, 21° van het decreet Grond en Pandenbeleid- en op publieke gronden die geen eigendom zijn van de gemeente, wordt een kader geschapen dat uitgaat van minstens 50% rechtstreekse participatie via burgercoöperaties en dat de gunningscriteria van artikel 3 van dit besluit zo maximaal mogelijk toepast.

Artikel 5:

§1. Wanneer blijkt dat onvoldoende burgerparticipatie mogelijk is, dit praktisch onmogelijk blijkt of dat de burgercoöperaties geen interesse hebben, kan dit geen belemmeringsgrond vormen om het dossier definitief te blokkeren.

§2. De initiatiefnemer van de hernieuwbare energieprojecten kan de lokale overheid nooit verantwoordelijk stellen voor het niet halen van de streefnorm van 50%, of eisen dat de lokale overheid dan mee het project financiert.

Artikel 6:

Een afschrift van deze beslissing wordt bezorgd aan de provincie Antwerpen, REScoop Vlaanderen, Fluvius en Igean.

NAMENS DE GEMEENTERAAD WERD GETEKEND,

Kristof Janssens
algemeen directeur

Marcel De Vos
voorzitter

VOOR GELIJKVORMIG AFSCHRIFT,

Kristof Janssens
algemeen directeur

Liesbeth Verstreken
burgemeester